

Voortijdige schoolverlaters Zoetermeer

Schooljaar 2016-2017

Maart 2018

Samenstelling: Elianne van Dam
Juridische Aangelegenheden en Bestuursondersteuning/
Onderzoek en Statistiek

Opdrachtgever: Marianne Gringhuis
Samenleving / Opdrachten en Projecten / Jeugd en onderwijs

Inhoudsopgave

1.	INLEIDING	3
2.	RMC-VERSLAGJAAR	4
2.1	REGISTRATIE	4
2.2	LEERPlicht	5
2.3	SCHOLEN EN LEEFTIJD	5
3.	RMC-CASEMANAGEMENT	7
3.1	TRAJECTEN.....	7
3.2	UITSTROOM	12
3.3	BEGELEIDE NIEUWE VSV-ERS (VOLGENS DUO-DEFINITIE).....	15
4.	VERGELIJK IN JAREN.....	16

1. Inleiding

In opdracht van de afdeling Samenleving (J.M.Gringshuis) is door Onderzoek & Statistiek van de afdeling Juridische aangelegenheden en Bestuursondersteuning een analyse gemaakt van de gemeentelijke RMC-administratie over het schooljaar 2016-2017.

In de RMC-administratie (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie) worden de Zoetermeerse voortijdige schoolverlaters (vsv-ers) geregistreerd. De administratie over het schooljaar 2016-2017 bevat alle personen die aan het begin van het schooljaar (dus per 1 augustus 2016) als vsv-er stonden geregistreerd (de 'oude' vsv-ers) plus alle personen die in de loop van het schooljaar als uitvaller zijn geregistreerd. Wanneer een uitvaller niet herplaatst is in het onderwijs op 1 oktober aansluitend aan het verslagjaar is er sprake van een nieuwe vsv-er (definitie DUO). Dit schooljaar zijn er 557 verschillende jongeren als vsv-er geregistreerd.

Dit rapport bevat, in de vorm van tabellen en grafieken, een aantal van de uitkomsten van de analyse.

In hoofdstuk 2 wordt nader ingegaan op de achtergrond van de vsv-ers, hoofdstuk 3 gaat over de aangeboden trajecten en de uitstroom. Hoofdstuk 4 geeft tot slot een vergelijk in jaren weer.

Definities:

vsv-er:	jongere die het onderwijs verlaat zonder diploma havo/vwo/mbo2+
oude vsv-er:	jongere die onderwijs verlaten heeft voor aanvang van het verslagjaar
vsv-er verslagjaar:	jongere heeft onderwijs verlaten gedurende het verslagjaar
nieuwe vsv-er:	jongere die in het verslagjaar uitvalt en niet herplaatst is in onderwijs op 1 oktober aansluitend op verslagjaar.

2. RMC-verslagjaar

Cijfers aantal nieuwe vsv-ers in het jaarverslag Leerplicht/RMC 2016-2017

N.B. Voor het totaal aantal uitschrijvingen minus de herplaatsingen in het onderwijs wordt de (regionale) DUO-rapportage met peildatum 1 oktober aansluitend aan het verslagjaar gebruikt. Dit kan iets afwijken van het aantal geregistreerden door de gemeente i.v.m. verschil in info, verhuizing e.d.

Op peildatum oktober 2017 waren in het verslagjaar in totaal 368 jongeren voortijdig gestopt, zijn 129 jongeren weer ingeschreven waarmee het totaal nieuw vsv-ers 239 is. 2,4% van de startset (doelgroep).

Cijfers RMC-casemanagement gemeente Zoetermeer

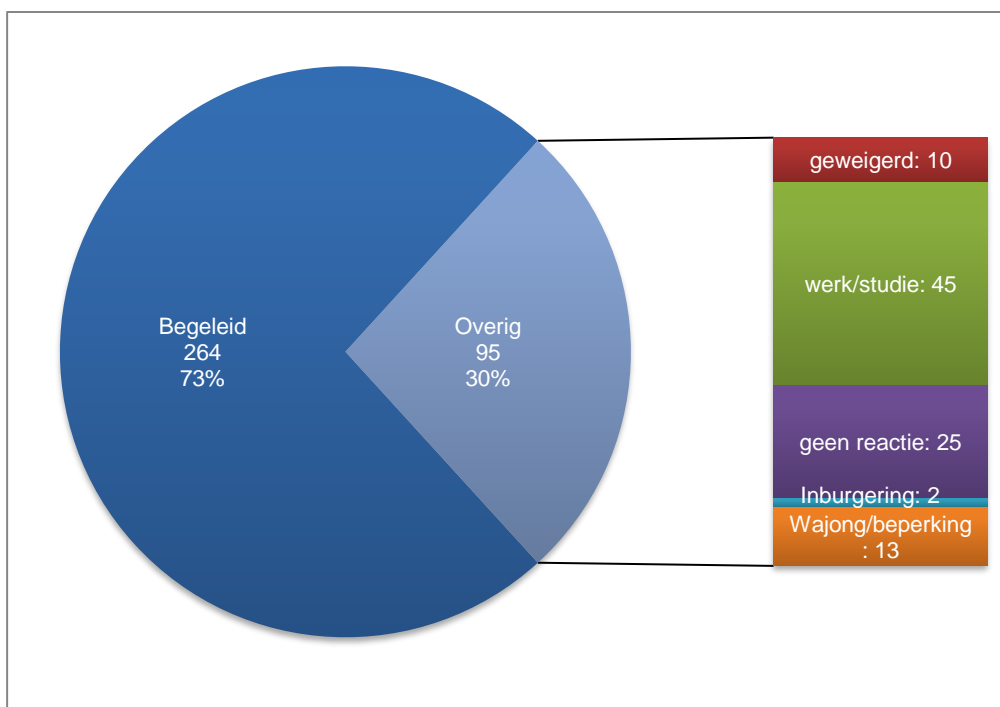
In schooljaar 2016/2017 zijn er door de RMC 359 jongeren geregistreerd en benaderd die hun opleiding beëindigd hadden. Verder zijn er 198 'oude' vsv-ers geregistreerd en begeleid. Dit zijn deels doorstromers vanuit 2015/2016. De rapportage heeft hierop betrekking en bericht over de gepleegde inspanningen en resultaten.

Tabel 2.1 Verdeling RMC schooljaar 2016/2017 naar registratie en soort vsv-er (n=557).

	vsv		Totaal	
	oud	nieuw	abs.	%
Begeleid	130	264	394	70,7
Geen gebruik gemaakt van begeleidingsaanbod:				
Heeft aanbod geweigerd	3	10	13	2,3
Is gaan werken en/of studeren	33	45	78	14,0
Geen reactie	9	25	34	6,1
Volgt traject inburgering	14	2	16	2,9
Volgt traject Wajong	8	12	20	3,6
Beperking	1	1	2	0,4
Totaal	198	359	557	100,0

2.1 registratie

Grafiek 2.1 Verdeling vsv-ers verslagjaar 2016/2017 naar begeleidingsaanbod(n=359).

2.2 leerplicht

Van de 359 vsv-ers in het verslagjaar is 1% kwalificatieplichtig. De grootste groep (99%) is niet leerplichtig.

De vsv-ers die geen begeleiding hebben gekregen zijn allemaal niet leerplichtig.

Tabel 2.2 Verdeling vsv-ers verslagjaar naar leerplicht (n=359).

	vsv		Totaal
	begeleid	niet begeleid	
kwalificatieplichtig	1%	0%	1%
niet leerplichtig	99%	100%	99%
Totaal	100% (n=264)	100% (n=95)	100% (n=359)

2.3 scholen en leeftijd

verslagjaar

De verdeling naar schoolsoort bij uitval laat zien dat 75% van de jongeren (270) het MBO vroegtijdig heeft verlaten. In leeftijd variëren de jongeren tussen de 17 en 22 jaar. Met 49% zijn de meesten 18 jaar oud als ze uit het onderwijs uitvallen. Een volledige verdeling geeft tabel 2.3.

Tabel 2.3 Verdeling RMC vsv-ers verslagjaar naar schoolsoort en leeftijd bij uitval van het onderwijs (schooljaar 2016-2017)

	leeftijd bij uitval uit het onderwijs						Totaal
	17	18	19	20	21	22	
Praktijkonderwijs		3	1				4
VSO	1	16	2	1			20
VMBO		18	1				19
HAVO		7	1	1			9
VAVO: VMBO		7	3	4	1		15
VAVO: HAVO		2	4	4	5	3	18
MBO	2	120	66	35	30	17	270
Overig		2		1		1	4
Totaal	3	175	78	46	36	21	359
Rij-perc.	1%	49%	22%	13%	10%	6%	100%

- vmbo=voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
- vm2 = bovenbouw van vmbo met mbo-niveau2
- vso = voortgezet speciaal onderwijs
- havo=hoger algemeen vormend onderwijs
- vwo = voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
- vavo=volwassenen algemeen vormend onderwijs
- mbo = middelbaar beroepsonderwijs

Oude vsv-ers

Tabel 2.4

Verdeling RMC 'oude' vsv-ers naar school en leeftijd bij uitval van het onderwijs (schooljaar 2016-2017)

	leeftijd bij uitval uit het onderwijs						Totaal
	17	18	19	20	21	22	
VSO	1	2	1	3	3	3	13
VMBO		3	3	1	1	2	10
HAVO				1			1
VWO/Atheneum						1	1
VAVO: VMBO					1	1	2
VAVO: HAVO			1	2	1		4
MBO	2	14	16	17	20	21	90
Overig		7	12	12	20	26	77
Totaal	3	26	33	36	46	54	198
Rij-perc.	2%	13%	17%	18%	23%	27%	100%

Van de 'oude' vsv-ers heeft 45% het mbo voortijdig verlaten. Van het vso is 7% van de jongeren afkomstig (13 leerlingen). Voor 76 leerlingen (37%) is onbekend uit welk soort onderwijs zij zijn uitgevallen.

Totaal (oud+verslagjaar)

De verdeling van alle vsv-ers naar schoolsoort bij uitval laat zien dat 65% van de jongeren (360) het MBO vroegtijdig heeft verlaten. Van het VMBO is 5% van de jongeren afkomstig.

In leeftijd variëren de jongeren tussen de 17 en 22 jaar. De grootste groep is 18 jaar oud, namelijk 201 of 36%. Op de tweede plaats komen de 19-jarigen met 111 in aantal. Een volledige verdeling geeft tabel 2.5.

Tabel 2.5

Verdeling RMC "oude + vsv-ers verslagjaar naar school en leeftijd bij uitval van het onderwijs (schooljaar 2016-2017)

	leeftijd bij uitval uit het onderwijs						Totaal
	17	18	19	20	21	22	
Praktijkonderwijs		3	1				4
VSO	2	18	3	4	3	3	33
VMBO		21	4	1	1	2	29
HAVO		7	1	2			10
VWO/Atheneum						1	1
VAVO: VMBO		7	3	4	2	1	17
VAVO: HAVO		2	5	6	6	3	22
MBO	4	134	82	52	50	38	360
Overig		9	12	13	20	27	81
Totaal	6	201	111	82	82	75	557
Rij-perc.	1%	36%	20%	15%	15%	13%	100%

3. RMC-casemanagement

3.1 Trajecten

Vsv-ers verslagjaar

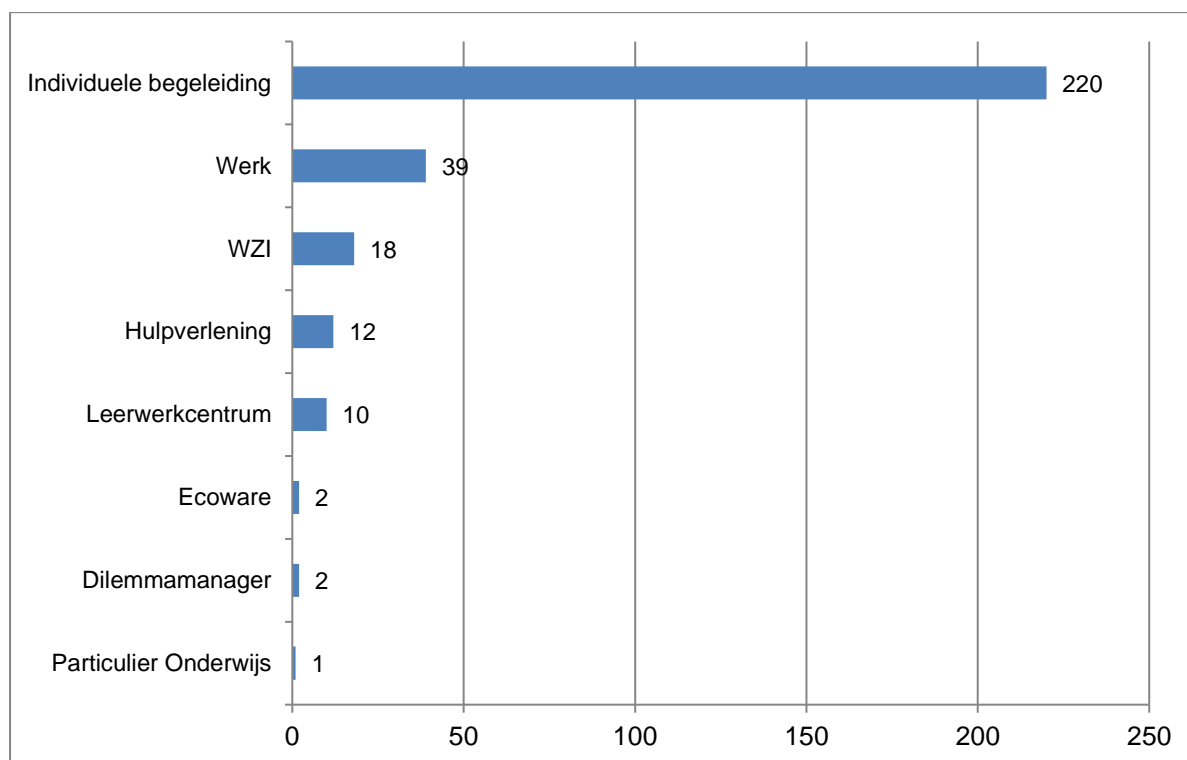
In het verslagjaar 2016/2017 hebben 264 'nieuwe' jongeren een traject gekregen. Zij hebben in totaal 449 trajecten gevolgd. Zeven van de tien trajecten zijn individuele begeleiding.

Tabel 3.1 *Begeleidingstrajecten vsv-ers verslagjaar*

Traject	Aantal	%
Individuele begeleiding	220	72,4
Werk	39	12,8
WZI	18	5,9
Hulpverlening	12	3,9
Leerwerkcentrum	10	3,3
Ecoware	2	0,7
Dilemmananager	2	0,7
Particulier Onderwijs	1	0,3
Totaal aantal trajecten	304	100,0

- het totaal is méér dan de 264 cases: 1 persoon kan meerdere trajecten krijgen.

Grafiek 3.1 *Aantal begeleidingstrajecten RMC schooljaar 2016/2017 (vsv-ers verslagjaar).*

Qua leeftijd bij instroom is 56% van de trajecten aan 18-jarigen aangeboden, 20% van de trajecten aan 19-jarigen. Van alle individuele begeleiding is 52% aan 18-jarigen aangeboden. Onderstaande tabel geeft de verdeling weer naar trajecten onder de verschillende leeftijdsklassen.

Tabel 3.2

Verdeling vsv-ers schooljaar 2016/2017, naar traject en leeftijd bij instroom

	leeftijd bij instroom						Totaal
	17	18	19	20	21	22	
Individuele begeleiding	2	114	47	31	14	12	220
Werk		26	6	4	3		39
WZI	1	11	3	3			18
Hulpverlening		7	4	1			12
Leerwerkcentrum	1	8	1				10
Ecoware	1	1					2
Dilemmamanager		2					2
Particulier Onderwijs			1				1
Totaal aantal trajecten	5	169	62	39	17	12	304
Totaal aantal vsv-ers	3	143	53	36	17	12	264

Oude vsv-ers

Aan jongeren die vorig jaar al in de RMC zaten (deels doorstromers uit 2015/2016) zijn in totaal 141 trajecten aangeboden. Deze 141 trajecten zijn door 130 verschillende jongeren gevolgd. 84 procent van de trajecten is individuele begeleiding.

Tabel 3.3 Aangeboden trajecten aan 'oude' vsv-ers

Trajecten	Aantal	%
Individuele begeleiding	119	84,4
WZI	9	6,4
Werk	7	5,0
Hulpverlening	3	2,1
Begeleid Wonen Jongeren	1	0,7
Werkacademie	1	0,7
Ecoware	1	0,7
Totaal	141	100,0

Tabel 3.4 Verdeling 'oude' vsv-ers naar traject en leeftijd bij instroom

	leeftijd bij instroom						Totaal
	17	18	19	20	21	22	
Individuele begeleiding	3	20	25	17	26	28	119
WZI		1	2	4	1	1	9
Werk		1	2	4			7
Hulpverlening		1	1	1			3
Begeleid Wonen Jongeren		1					1
Werkacademie						1	1
Ecoware					1		1
Totaal aantal trajecten	3	24	30	26	28	30	141
aantal vsv-ers	3	21	27	23	27	29	130

Totaal

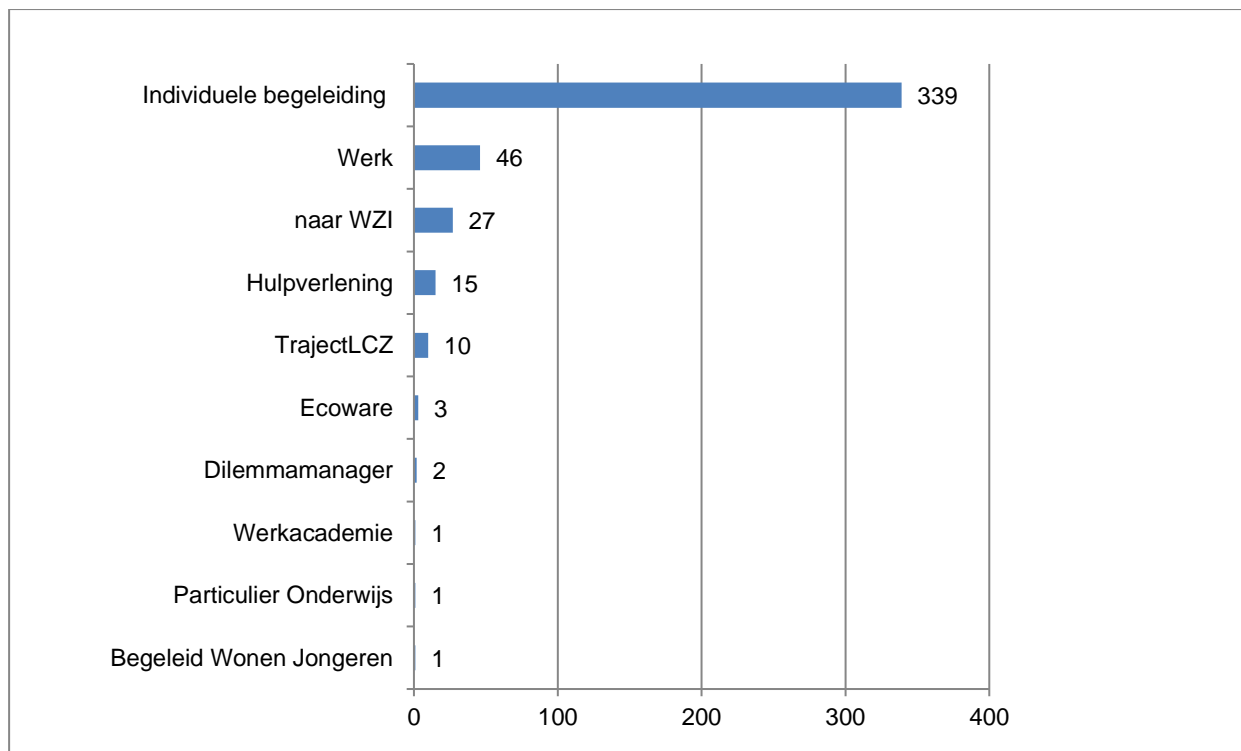
In het verslagjaar 2016/2017 zijn 394 jongeren in begeleiding gegaan: 264 uitvallers verslagjaar en 130 'oude' vsv-ers. In totaal zijn aan deze jongeren 445 verschillende trajecten toegekend (1 persoon kan meerdere trajecten krijgen). Individuele begeleiding is 339 keer toegepast, naar werk zijn 46 jongeren toegeleid. De verdeling over alle trajecten staat hieronder.

Tabel 3.5 *Begeleidingstrajecten vsv-ers (oude+ vsv-er verslagjaar)*

Traject	Aantal	%
Individuele begeleiding	339	76,2
Werk	46	10,3
naar WZI	27	6,1
Hulpverlening	15	3,4
TrajectLCZ	10	2,2
Ecoware	3	0,7
Dilemmamanager	2	0,4
Werkacademie	1	0,2
Particulier Onderwijs	1	0,2
Begeleid Wonen Jongeren	1	0,2
Totaal	445	100,0

* het totaal is méér dan de 394 cases: 1 persoon kan meerdere trajecten krijgen.

Grafiek 3.2 *Aantal begeleidingstrajecten RMC schooljaar 2016/2017 (oude + vsv-ers verslagjaar).*

Tabel 3.6

Verdeling trajecten alle vsv-ers, schooljaar 2016/2017, naar leeftijd bij instroom

	Leeftijd bij instroom						Totaal
	17	18	19	20	21	22	
Individuele begeleiding	5	134	72	48	40	40	339
Werk		27	8	8	3		46
naar WZI	1	12	5	7	1	1	27
Hulpverlening		8	5	2			15
TrajectLCZ	1	8	1				10
Ecoware	1	1			1		3
Dilemmamanager		2					2
Werkacademie						1	1
Particulier Onderwijs			1				1
Begeleid Wonen Jongeren		1					1
Totaal aantal trajecten	8	193	92	65	45	42	445
Aantal vsv-ers	6	164	80	59	44	41	394

3.2

Uitstroom

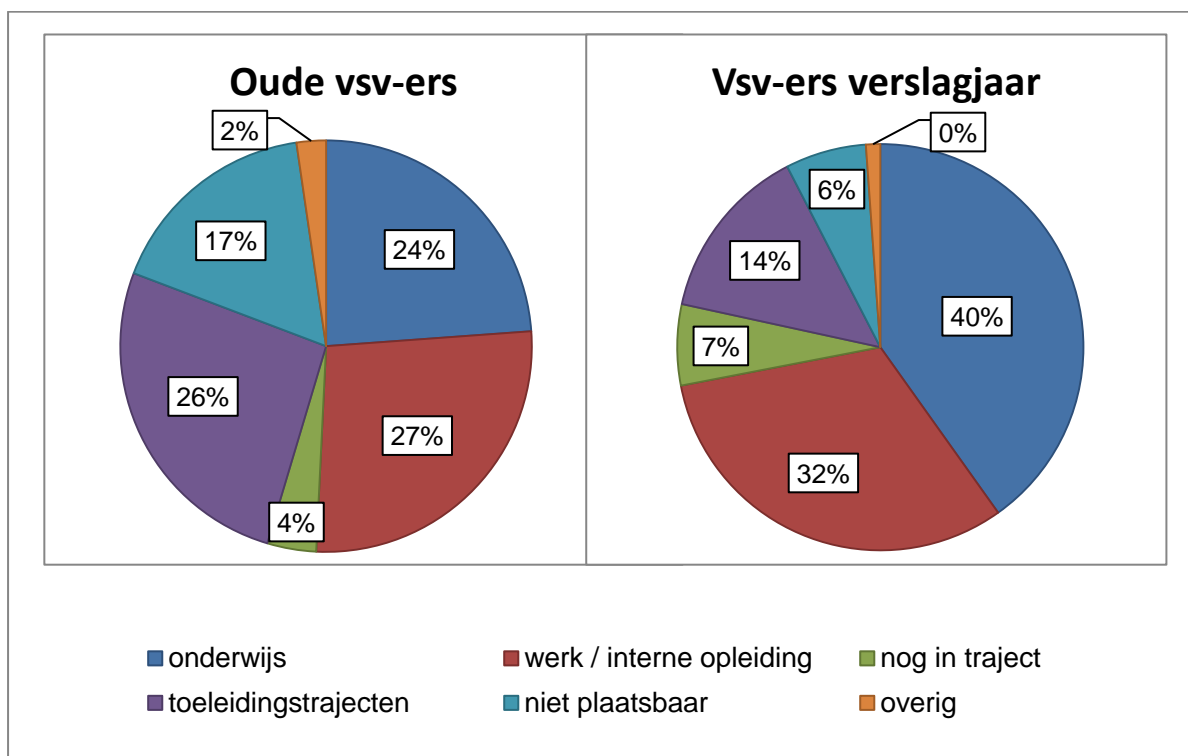
Waar de jongere naartoe gaat na het aangeboden traject wordt aan het eind van het schooljaar gecontroleerd. Jongeren die nog verder via de RMC begeleid worden, vallen onder de categorie doorstroom. Dit zijn jongeren die nog niet klaar zijn met het voorbereidend traject of die een verhoogd risico lopen om opnieuw uit te vallen in het vervolgonderwijs. Aan het eind van dit schooljaar zijn er nog 17 jongeren in traject. Zoals uit tabel 3.7 blijkt zijn 106 vsv-ers uitgestroomd naar onderwijs. Naar toeleidingstrajecten zijn in totaal 54 jongeren gegaan, eveneens 84 jongeren zijn gaan werken; 4 jongeren hebben hun startkwalificatie behaald. Niet plaatsbaar waren 17 jongeren.

Tabel 3.7

Uitstroom alleen verslagjaar

uitstroom naar:	Aantal	%
onderwijs:	106	40,2
MBO	94	35,6
VO / VSO	1	0,4
HAVO / VAVO	4	1,5
particuliere opleiding	3	1,1
startkwalificatie behaald	4	1,5
werk regulier / interne opleiding	84	31,8
werk regulier	84	31,8
toeleidingstrajecten:	54	20,5
doorstroom naar 2016/2017.	17	6,4
hulpverlening	6	2,3
Reïntegratie/WZI	31	11,7
niet plaatsbaar:	17	6,4
geen motivatie	9	3,4
verhuisd	8	3,0
overig	3	1,1
TOTAAL	264	100,0

De volgende grafiek toont de uitstroom van zowel de vsv-ers verslagjaar als de oude vsv-ers. Duidelijk is dat relatief gezien bijna twee keer zoveel vsv-ers verslagjaar naar onderwijs zijn uitgestroomd dan bij de oude vsv-ers (resp. 40% tegen 24%). Bij de oude vsv-ers is 26% naar een toeleidingstraject uitgestroomd, bij de uitvallers verslagjaar is dat 6%. Het percentage uitstroom naar werk/interne opleiding is bijna gelijk.

Oude vsv-ers

Van alle 130 oude vsv-ers die een traject hebben gekregen zijn er 5 doorgestroomd naar schooljaar 2017/2018. In onderstaande tabel staat de uitstroom.

Tabel 3.8

Uitstroom oude vsv-ers

uitstroom naar:	Aantal	%
onderwijs:	31	23,8
MBO	22	16,9
HAVO/VAVO	1	0,8
particuliere opleiding	2	1,5
startkwalificatie behaald	6	4,6
werk regulier / interne opleiding	35	26,9
werk regulier	35	26,9
toeleidingstrajecten:	39	30,0
doorstroom naar 2016/2017.	5	3,8
schoolvervangend traject	4	3,1
hulpverlening	2	1,5
Reïntegratie/WZI	28	21,5
niet plaatsbaar:	22	16,9
geen motivatie	12	9,2
verhuisd	10	7,7
overig	3	2,3
TOTAAL	130	100,0

Totaal

In totaal zijn er 394 uitstromers (vsv-ers verslagjaar + 'oude' vsv-ers).

Tabel 3.9

Uitstroom alle vsv-ers

uitstroom naar:	Aantal	%
onderwijs:	137	34,8
MBO	116	29,4
VO / VSO	1	0,3
HAVO / VAVO	5	1,3
particuliere opleiding	5	1,3
startkwalificatie behaald	10	2,5
werk regulier / interne opleiding	119	30,2
werk regulier	119	30,2
toeleidingstrajecten:	93	23,6
doorstroom naar 2016/2017.	22	5,6
schoolvervangend traject	4	1,0
hulpverlening	8	2,0
Reïntegratie/WZI	59	15,0
niet plaatsbaar:	39	9,9
geen motivatie	21	5,3
verhuisd	18	4,6
overig	5	1,3
TOTAAL	394	100,0

3.3 Begeleide nieuwe vsv-ers (volgens DUO-definitie)

Als we de uitstroom van begeleide vsv-ers naar onderwijs NIET meetellen, resteren de 'echte' nieuwe vsv-ers. Dit zijn leerlingen die *in het schooljaar* zijn uitgevallen en NIET zijn herplaatst.

Van de 264 begeleide vsv-ers van dit schooljaar (zie tabel 3.7) zijn er 106 naar onderwijs uitgestroomd. Dit betekent dat er dit schooljaar per saldo 158 nieuwe begeleide vsv-ers waren. Het totaal aantal nieuwe vsv-ers (inclusief niet geregistreerde of begeleide jongeren bedroeg 239 (bron DUO).

Tabel 3.10 *Uitstroom nieuwe vsv-ers naar richting*

uitstroom naar:	Aantal	%
werk regulier / interne opleiding	84	53,2
werk regulier	84	53,2
toeleidingstrajecten:	54	34,2
doorstroom naar 2016/2017.	17	10,8
hulpverlening	6	3,8
Reïntegratie/WZI	31	19,6
niet plaatsbaar:	17	10,8
geen motivatie	9	5,7
verhuisd	8	5,1
overig	3	1,9
TOTAAL	158	100,0

4. Vergelijk in jaren

Ten opzicht van vorig schooljaar is het aantal vsv-ers verslagjaar met 19% afgenomen, van 444 naar 359.

Tabel 4.1 *Ontwikkeling vsv-ers verslagjaar /schooljaar 2010/2011 t/m schooljaar 2016/2017*

	begeleid	niet begeleid	Totaal
2010/2011	395	56	451
2011/2012	319	106	425
2012/2013	293	107	400
2013/2014	290	88	378
2014/2015	337	50	387
2015/2016	371	73	444
2016/2017	264	95	359

De volgende grafiek laat zien dat het aantal begeleide vsv-ers onder de vsv-ers verslagjaar sinds 2013/2014 stijgende was. In het schooljaar 2016/2017 is deze stijging een daling geworden. Het aantal vsv-ers verslagjaar in 2016/2017 is met 85 afgenomen ten opzichte van het voorgaande schooljaar.

Grafiek 4.1 *Ontwikkeling vsv-ers verslagjaar schooljaar 2010/2011 t/m schooljaar 2016/2017*

